

**AGENȚIA DE INTEVENȚIE ȘI
PLĂȚI PENTRU AGRICULTURĂ**

2019

**RAPORT ANALITIC
PRIVIND GESTIONAREA MIJLOACELOR
FINANCIARE ALOCATE FONDULUI NAȚIONAL
DE DEZVOLTARE A AGRICULTURII ȘI
MEDIULUI RURAL**

Perioada de raport: 6 luni ale anului 2019

Rezumat administrativ:

Prezentul Raport acoperă perioada de implementare 1 februarie 2019 – 30 iunie 2019.

Gestionarea Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural (în continuare - FNDAMR) are la bază prevederile Legii nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural precum și a Hotărârii Guvernului nr. 455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.

În acest context, Agenție de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (în continuare - AIPA) are obligația de a întocmi și prezenta Raportul de progres privind implementarea legală și corectă a FNDAMR.

Politica de subvenționare a producătorilor agricoli prevede:

1) planificarea și stabilirea măsurilor de sprijin pasibile de subvenționare conform Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală **pentru o perioadă de 5 ani**, asigurând astfel, o continuitate în susținerea producătorilor agricoli;

2) activitățile de recepționare, examinare, inspectare, autorizare a cererilor de solicitare a subvențiilor și executare a plăților, care au la bază următoarele **principii**:

+ eficiența bazată pe argumente economico-financiare;

+ transparența decizională;

+ continuitatea proceselor de susținere a producătorilor agricoli;

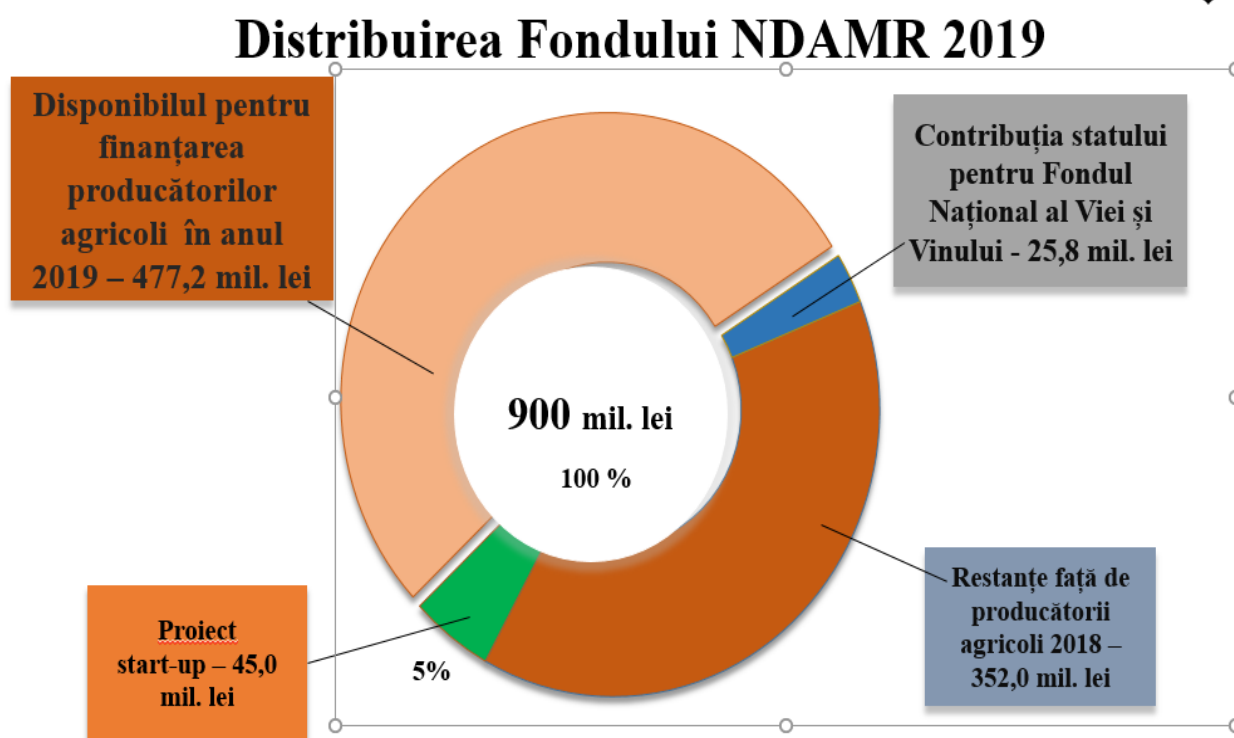
3) implementarea **sistemului de monitorizare a rezonabilității costurilor investițiilor**, în vederea neadmiterii majorării artificiale a valorii investițiilor cu scopul beneficierii de subvenții mai mari, nejustificat, în condițiile în care subvenția pentru investiții se calculează din cheltuielile realizate, confirmate prin facturi, plăți, etc.;

4) **evaluarea dosarelor de subvenționare** ce au la bază un plan de afaceri care demonstrează eficiența proiectului realizat pentru cererile de obținere a subvențiilor ce depășesc 500 mii lei în baza **criteriilor de evaluare aprobate**;

5) subvenționarea tehnicii și utilajului agricol convențional după **capacitatea motorului (cai putere) raportată la suprafața terenului arabil** deținut.

Conform prevederilor Legii bugetului de stat pentru anul 2019, Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural a constituit **900 mil. lei**, menținându-se la nivelul anului 2018. Sursele alocate *au fost direcționate* după cum urmează:

- contribuția statului în Fondul Național al Viei și Vinului – 25,8 mil. lei (prevedere a art. 2 lit. g) a Legii bugetului de stat pentru anul 2019 nr. 303/2018);
- autorizarea spre plată a restanțelor față de producătorii agricoli – cca 352,0 mil. lei (prevedere a art. 33 alin. (5) a Legii nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural);
- subvenții în avans – 45,0 mil. lei (prevedere a art. 23 alin. (3) a Legii nr. 276/2016 dar și a HG nr.507/2018);
- subvenționarea post-investițională – cca 477,2 mil. lei (prevedere a HG nr.455/2017).

Astfel, în anul de subvenționare 2019, AIPA avea disponibil spre finanțare 477,2 mil. lei.

La 01 februarie 2019 a fost deschisă perioada de recepționare a cererilor de solicitare a sprijinului financiar pentru subvențiile post-investiționale.

În perioada de raport, AIPA a recepționat **1760 cereri** de solicitare a sprijinului financiar în sumă de **326,1 mil. lei** sau cu 12% în creștere comparativ cu numărul dosarelor recepționate în perioada similară a anului precedent. De menționat că și valoarea investițiilor declarate de producătorii agricoli este în ascensiune cu **30%** constituind cca **1100,0 mil. lei**. Investițiile efectuate de solicitanții de subvenții din agricultură și ramurile conexe ale acestora au generat crearea a **406 locuri noi de**

muncă și 495 locuri de muncă sezoniere.

Astfel, din totalul dosarelor depuse până la moment, au fost autorizate spre plată **1073 cereri** de solicitare a sprijinului financiar în sumă de **160,0 mil. lei** ceea ce constituie **61%** din totalul dosarelor recepționate.

Potrivit organizării campaniilor ample de informare desfășurate de AIPA, numărul dosarelor respinse s-a diminuat cu 15,5% (49 dosare în suma subvenției solicitate de 10,7 mil. lei) față de perioada similară a anului 2018 acesta fiind un indicator ce demonstrează creșterea gradului de responsabilizare a producătorilor agricoli. Numărul acestor dosare per general se regăsește în totalul dosarelor depuse de producătorii agricoli, iar valoarea investițiilor acestora nu a fost inclusă în raport.

Motivele respingerii dosarelor sunt:

- producătorii agricoli au defrișat neregulamentar, cu abateri de la legislația în vigoare pentru plantațiile pomicole/viticole;
- necorespunderea criteriilor de eligibilitate prevăzute de fiecare măsură/submăsură a Regulamentului de subvenționare;
- prezentarea datelor cu caracter denaturat (la momentul efectuării investiției producătorului agricol nu este înregistrat ca entitate juridică);
- nu au atins punctajul necesar în procesul de evaluare de către Comitetul de evaluare și autorizare;
- nu au declarat porțiunile de grant.

FNDAMR a fost clasificat conform priorităților și politicilor statului în trei axe fundamentale care rezultă din Strategia națională de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014-2020, fiind susținute prin 5 măsuri de sprijin, considerate de Autoritatea administrației publice centrale responsabilă de politica de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural, ca fiind relevante pentru prioritățile de dezvoltare și anume:

Prioritatea I: Creșterea competitivității sectorului agroalimentar prin restructurare și modernizare:

Măsura 1 Investiții în exploatațile agricole pentru restructurare și adaptare la standardele Uniunii Europene

Măsura 2 Investiții în prelucrarea și comercializarea produselor agricole

Prioritatea II Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale:

Măsura 3 Pregătirea pentru implementarea acțiunilor referitoare la mediul și spațiul rural

Prioritatea III Sporirea investițiilor în infrastructura fizică și cea a serviciilor din mediul rural, inclusiv în infrastructura aferentă întreprinderilor agricole plasate în extravilan:

Măsura 4 Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii rurale;

Măsura 5 Servicii de consultanță și formare.

Numărul dosarelor și sumelor solicitate/autorizate din mijloacele FNDAMR în I semestru al anului 2019 pe măsuri/submăsuri de sprijin se prezintă în tabelul de mai jos.

Tabelul 1. Numărul dosarelor și sumelor solicitate/autorizate din mijloacele FNDAMR în I semestru al anului 2019 (subvenționarea clasică)

Domeniile și formele de sprijin	Nr. Dosare recepționate	Suma solicitată, mii lei	Nr. dosare autorizate	Suma autorizată, mii lei	Valoarea investiției, mii lei
Producerea legumelor și a fructelor pe teren protejat	34	4 483,1	26	2 249,9	11 195,6
Stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale	549	81 531,2	197	25 199,2	297 017,2
Stimularea investițiilor pentru procurarea tehnicii și a utilajului agricol	726	73 618,8	572	56 912,6	362 190,1
Stimularea investițiilor pentru utilizarea și renovarea tehnologică a fermelor zootehnice	42	16 858,3	17	4 358,0	38 268,1
Stimularea procurării animalelor de prăsilă și menținerii fondului genetic al acestora	5	3 183,3	3	1 005,3	6 099,9
Stimularea investițiilor pentru dezvoltarea infrastructurii postrecoltare și procesare	143	108 899,4	79	44 552,4	318 467,4
Creditarea producătorilor agricoli	88	7 225,4	71	5 755,4	11 343,7
Asigurarea riscurilor în agricultură	29	2 359,1	21	1 698,7	4 718,2
Stimularea constituirii și funcționării grupurilor de producători agricoli	8	1 567,6	0	0,0	0,0
Stimularea activităților de promovare pe piețele externe	0	0,0	0	0,0	0,0
Consolidarea terenurilor agricole	2	49,6	0	0,0	99,2
Stimularea investițiilor în procurarea echipamentului de irigare	35	8 092,7	21	5 883,4	20 500,4
Stimularea producătorilor agricoli pentru compensarea cheltuielilor la irigare	0	0,0	0	0,0	0,0
Stimularea investițiilor pentru procurarea echipamentului No-Till și Mini-Till	64	11 613,6	49	8 552,5	45 684,1
Promovarea și dezvoltarea agriculturii ecologice	7	694,3	3	558,5	0,0
Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii rurale	28	5 927,0	14	3 224,8	17 189,9
Servicii de consultanță și formare	0	0,0	0	0,0	0,0
TOTAL subvenții solicitate în I semestru al anului 2019	1760	362 103,4	1073	159 950,7	1 132 773,8

Notă: Din sursele FNDAMR pentru anul 2019 au fost achitate restanțele față de producătorii agricoli solicitanți de subvenții din anul 2018 în sumă a 352,0 mil. lei sau 2955 dosare.

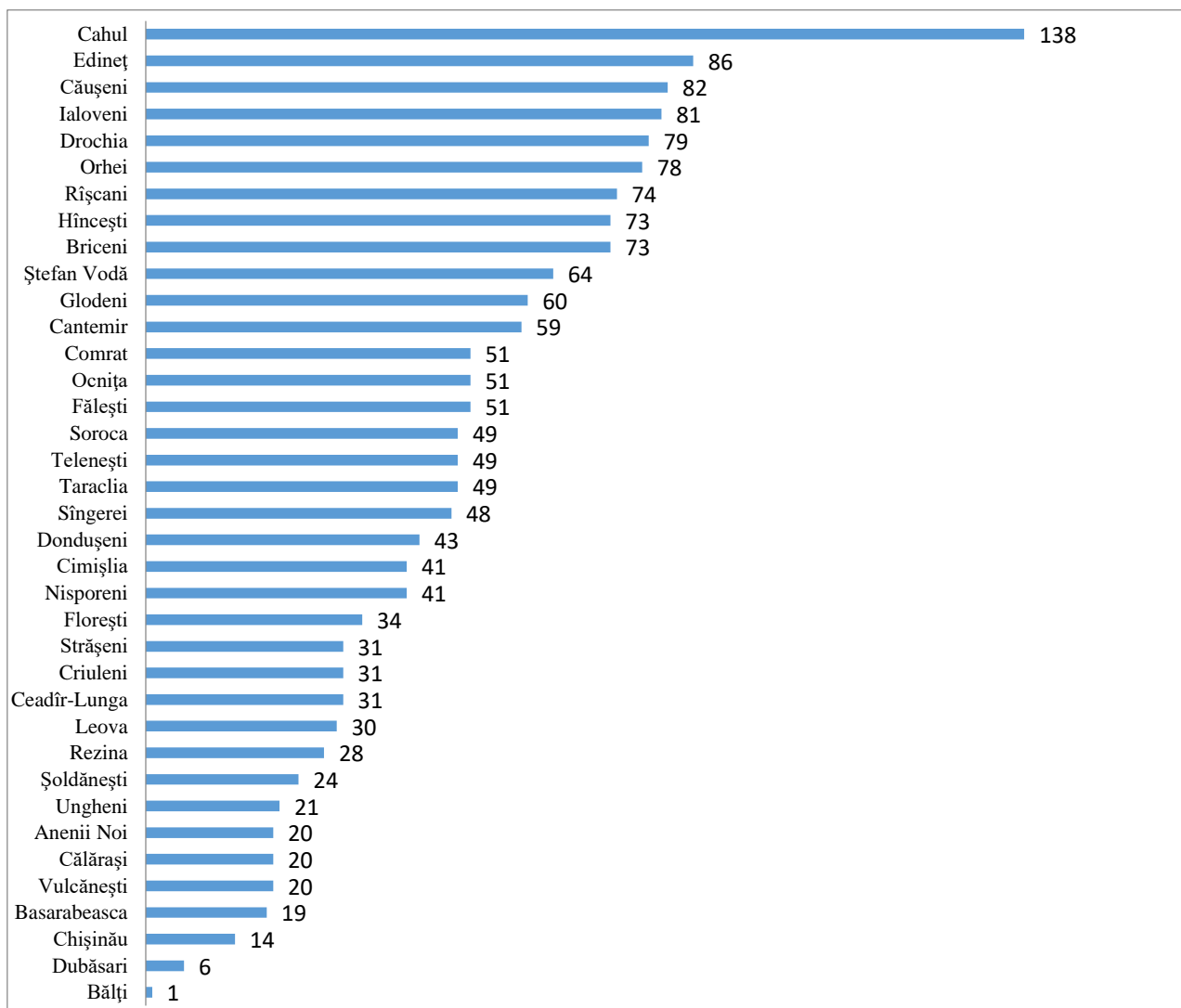
Cea **mai mare pondere** a solicitărilor de subvenții din anul 2019, sunt direcționate către:

- subvenționarea **tehnicii și utilajului agricol**. În perioada de raport au fost depuse 790 cereri de solicitare a sprijinului financiar în suma subvenției solicitate de 85,2 mil. lei ceea ce constituie 26,1% din valoarea subvențiilor solicitate. În dezvoltarea acestui sector, producătorii agricoli au efectuat investiții de 398,6 mil. lei ceea ce constituie 36,2% din valoarea tuturor investițiilor declarate de fermieri.

- stimularea investițiilor în **înființarea, modernizarea plantațiilor multianuale și defrișarea celor neproductive**. În acest sens, la situația din 04 iulie 2019, AIPA a recepționat 549 cereri de solicitare a sprijinului financiar cu suma subvenției solicitate de 81,5 mil. lei sau 25% din valoarea totală a subvențiilor solicitate. În dezvoltarea acestui sector, producătorii agricoli au efectuat investiții de 290 mil. lei ceea ce constituie 26,4% din valoarea tuturor investițiilor declarate de fermieri iar sursele financiare investite au dus la crearea a 120 noi locuri noi de muncă permanente și 219 locuri de muncă sezoniere.

- subvenționarea investițiilor în **dezvoltarea infrastructurii post-recoltare și procesare**. La perioada de raport, au fost recepționate 143 cereri de solicitare a sprijinului financiar în suma subvenției solicitate de 109,0 mil. lei ceea ce constituie 33,4% din valoarea subvențiilor solicitate. În dezvoltarea acestui sector, producătorii agricoli au efectuat investiții de 318,5 mil. lei ceea ce constituie 29,0% din valoarea tuturor investițiilor declarate de fermieri iar sursele financiare investite au dus la crearea a 130 noi locuri noi de muncă permanente și 58 locuri de muncă sezoniere.

Totodată, urmărind solicitările de subvenții după **zonele geografice**, putem atesta faptul că cele mai multe cereri de solicitare a subvenției au fost înregistrate în *zona de nord* a republicii (649 dosare depuse, cu subvenția solicitată în valoare de 112,0 mil. lei, ce au atras după sine investiții în valoare de 444,0 mil. lei) fiind urmată de *zona de sud* a republicii, incluzând Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia (584 dosare depuse, cu subvenția solicitată în valoare de 121,2 mil. lei, ce au atras după sine investiții în valoare de 358,9 mil. lei), și *zona de centru*, a republicii incluzând mun. Chișinău (527 dosare depuse, cu subvenția solicitată în valoare de 92,1 mil. lei, ce au atras după sine investiții în valoare de 296,0 mil. lei).

Fig.2: Dosare de solicitare a sprijinului financiar depuse de producătorii agricoli în profil teritorial

Conform prevederilor Legii nr. 276/2016 și Hotărîrii Guvernului nr. 455/2017 cu modificările și completările ulterioare, în vederea încurajării producției agroalimentare ecologice, a susținerii businessului mic și mijlociu și a atragerii tineretului în agricultură, a femeilor din mediul rural, se acordă subvenții în cuantumuri majorate, în condiții generale, din valoarea investiției eligibile, după cum urmează:

1) 15% – producătorilor agricoli tineri și femeilor fermiere, pentru submăsurile de sprijin 1.1, 1.4, 1.5, 1.6, iar pentru submăsura 1.2 din valoarea subvenției autorizate;

2) 20 % – producătorilor agricoli angajați în cultivarea culturilor ecologice sau creșterea șeptelului animalelor ecologice, la accesarea subvențiilor în cadrul submăsurilor 1.1, 1.2 (din valoarea subvenției autorizate), 1.4 și 1.5, cu prezentarea copiei de pe certificatul de conformitate/autorizația de confirmare a conversiei emis

producătorului de organismul de inspecție și certificare, în care se menționează: cultura, suprafața și anul de conversie;

3) 10% – producătorilor agricoli care au achiziționat bunuri eligibile pentru subvenționare, de producție autohtonă, la accesarea subvențiilor în cadrul submăsurilor 1.3, 1.5, 2.2, și 2.4.

În cazul întrunirii de către solicitantul de subvenție a mai multor înlesniri enumerate, solicitantul poate beneficia doar de una, la alegerea acestuia.

În semestrul I al anului 2019 au solicitat subvenții majorate 127 producători agricoli, în sumă de 4,8 mil. lei, iar solicitările pentru producția autohtonă îi revine rol de lider deoarece ponderea solicitărilor a constituit, în perioada de raport, 59%, fiind urmate de solicitanți femei fermier (34%) și tineri fermieri (7%).

Tabelul 2. Subvenții majorate solicitate de producătorii agricoli

Subvenții majorate pentru:	Femei fermier	Tineri fermieri	Agricultura ecologică	Producție autohtonă	TOTAL
<i>Ponderea, %</i>	34	7	0,0	59	100
<i>Numărul beneficiarilor</i>	43	9	0	75	127
<i>Suma subvenției majorate, mii lei</i>	2 087,5	218,8	0	2 502,7	4 808,9
<i>Suma totală a subvenției autorizate, mii lei</i>	9 577,7	1 043,0	0	17 030,5	27 651,2

Conform datelor prezentate în tabel putem menționa că:

- *producție autohtonă* – au solicitat subvenții majorate cu 2,5 mil. lei pentru 75 producători agricoli, ceea ce constituie 59% din totalul solicitărilor de subvenții majorate;

- *femeie fermieri* – au solicitat subvenții majorate cu 2,1 mil. lei pentru 43 producători agricoli, ceea ce constituie 34% din totalul solicitărilor de subvenții majorate;

- *tânăr fermieri* – au solicitat subvenții majorate cu 0,2 mil. lei pentru 9 producători agricoli, ceea ce constituie 7% din totalul solicitărilor de subvenții majorate.

În I semestru al anului 2019 nu au fost solicitate subvenții majorate de către producătorii agricoli ce comercializează producție ecologică.

Începând cu anul 2017 are loc clasificarea producătorilor agricoli după categoria producătorilor agricoli mici, mijlocii și mare. Astfel, conform noțiunilor prezentate în Legea nr. 276/2016:

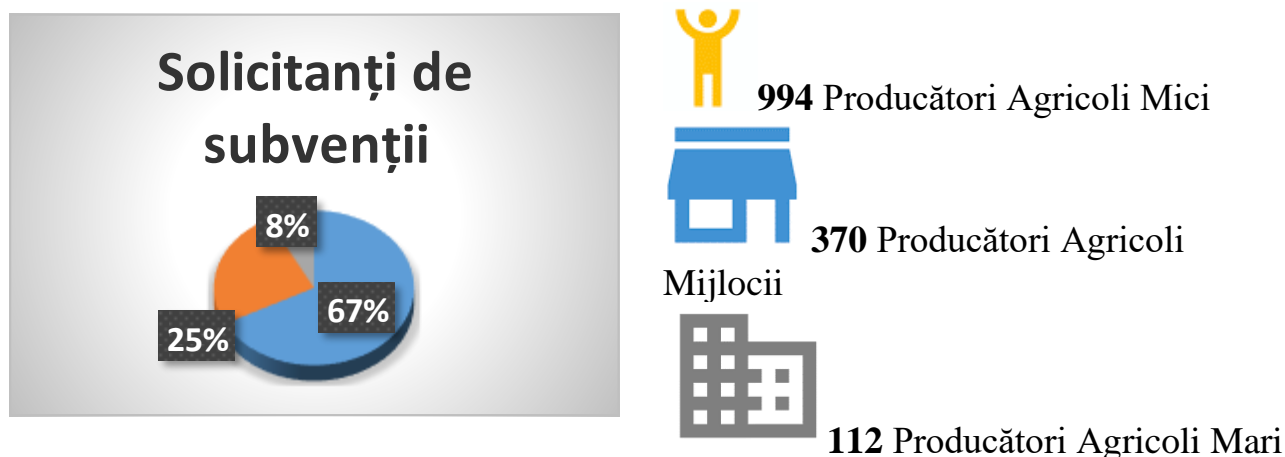
- *producător agricol mic* este producător agricol care deține cu drept de proprietate sau posesie și folosință până la 20 de hectare de teren agricol arabil și/sau până la 10 hectare de terenuri ocupate de culturi perene în rod, ori de la 21 până la 40 de capete de bovine sau de la 51 până la 100 de capete de porcine, ovine/caprine;

- *producător agricol mijlociu* este producător agricol care deține cu drept de proprietate sau posesie și folosință de la 20 până la 500 de hectare de teren agricol arabil și/sau de la 10 până la 75 de hectare de terenuri ocupate de culturi perene în rod, ori de la 41 până la 100 de capete de bovine sau de la 101 până la 240 de capete de porcine, ovine/caprine;

- *producător agricol mare* este producător agricol care deține cu drept de proprietate sau posesie și folosință mai mult de 500 de hectare de teren agricol arabil și/sau mai mult de 75 de hectare de terenuri ocupate de culturi perene în rod, ori mai mult de 100 de capete de bovine sau 240 de capete de porcine, ovine/caprine.

De menționat că aceste categorii de producători agricoli nu pot depăși criteriile stabilite pentru întreprinderea mică și mijlocie specificate în Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.

Conform datelor preliminare numărul **producătorilor agricoli unici** care au solicitat subvenții constituie **1475** producători.

Fig. 3: Clasificarea producătorilor agricoli

În perioada de raport, au solicitat subvenție **994 producători agricoli mici**, ceea ce constituie **67%**, 370 producători agricoli mijlocii (25%) și 112 producători agricoli mari (8%). De menționat, că numărul producătorilor agricoli mici solicitanți de subvenții este în creștere, iar numărul producătorilor agricoli mari este în diminuare. Aceasta permite să menționăm că tot mai mulți fermieri mici își dezvoltă propriile afaceri.

Totodată, din totalul solicitanților unici de subvenții, 83% (1234) afaceri sunt administrate de bărbați și doar 17% (242) afaceri sunt administrate de femei fermier.

Măsura 1. Investiții în exploatațile agricole pentru restructurare și adaptare la standardele Uniunii Europene

Submăsura 1.1. Subvenționarea investițiilor pentru producerea legumelor și a fructelor pe teren protejat (sere de iarnă, solarii, tuneluri):

Obiectivul general al acestei submăsuri constă în sporirea productivității, calității și competitivității sectorului de cultivare a legumelor și fructelor pe teren protejat.

Sprijinul este acordat pentru compensarea parțială a costului modulelor noi de sere, solarii, tuneluri, al echipamentului, utilajului, materialului de construcție și de acoperire pentru sere, solarii și tuneluri. Mărimea sprijinului acordat se calculează sub formă de compensație:

1) 50% din costul modulelor de sere, echipamentului, utilajului, materialului de acoperire și de construcție pentru sere, solarii, tuneluri, precum și al materialului neșesut de tip AGRYL și al materialului de mulcire utilizat pentru acoperirea plantelor, inclusiv în câmp deschis;

2) 30% din costul materialelor de construcție, acoperire utilizate la reconstrucția serelor, solariilor și a tunelurilor.

În perioada de raport, în cadrul prezentei submăsuri, au fost depuse 34 cereri de solicitare a sprijinului financiar pentru construcția/reconstrucția a 43 obiecte investiționale. Suma sprijinului financiar solicitat de producătorii agricoli constituie 4,5 mil. lei iar valoarea investițiilor declarate de fermieri constituie 11,2 mil. lei.

Tabelul 3: Obiecte investiționale pentru care a fost solicitat sprijin financiar

Tipul Investiției	Nr.	Suprafața (ha)	Construită	Renovată
Câmp deschis	9	42,4	9	0
Sere de iarnă	11	11,7	9	3
Solarii	8	1,8	4	4
Tuneluri	2	9,2	2	0
Mulcire	12	87,3	11	1
Total	43	152,4	35	8

De menționat că până la moment s-a reușit achitarea a 26 dosare în sumă de 2,3 mil. lei celelalte dosare fiind în stare de examinare.

Submăsura 1.2 *Stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicole:*

Sporirea productivității și competitivității a sectoarelor de producere a fructelor, strugurilor, pomuşoarelor și culturilor aromatice (trandafir de ulei, levănțică, isop, jaleș) prin stimularea ritmurilor de defrișare a plantațiilor cu termen de exploatare depășit, implementarea tehnologiilor avansate de înființare și întreținere a plantațiilor și majorarea indicatorilor de calitate a producției la nivelul standardelor internaționale, precum și dotarea plantațiilor multianuale cu sisteme antiîngheț și instalații antigrindină și antiploaie este obiectivul acestei submăsuri de subvenționare.

În cadrul submăsurii 1.2, AIPA a recepționat 549 dosare de solicitare a sprijinului financiar în valoarea totală a subvențiilor de 81,5 mil. lei, fiind autorizate spre plată 197 dosare, în sumă totală de 56,9 mil. lei, celelalte dosare fiind în stare de examinare.

Pentru *înființarea plantațiilor pomicole*, în perioada de raport, au fost depuse 205 cereri de solicitare a sprijinului financiar, în sumă a 27,2 mil. lei pentru înființarea 1086,5 ha de livadă. Conform datelor preliminare obținute de la producătorii agricoli, în anul de raport au fost înființate:

- 217 plantații de nuc – 453,0 ha;
- 65 plantații de măr – 219,2 ha;
- 55 plantații de cireș – 122,7 ha;
- 34 plantații de prun – 121,1 ha;
- 20 plantații de vișin – 63,4 ha;
- 20 plantații de cais – 85,5 ha;
- 9 plantații de persic – 18,1 ha;
- 1 plantații de păr – 3,6 ha.

Totodată, pentru *înființarea plantațiilor viticole*, în semestrul I al anului 2019, au fost depuse 54 solicitări ale sprijinului financiar, în sumă a 5,2 mil. lei pentru înființarea 144,8 ha de vii și anume plantații cu soiuri de struguri pentru masă – 122,5 ha și plantații cu soiuri de struguri pentru vin – 22,3 ha.

Pentru *înființarea plantațiilor de arbuști fructiferi*, au fost depuse spre finanțare 3 obiecte investiționale, pentru înființarea a 4,5 ha de arbuști și anume: căpșun – 1,02 ha, zmeur – 2,4 ha și mur – 1,0 ha.

Conform prevederilor Regulamentului de subvenționare, în anul curent continuă subvenționarea *echipamentului antiploaie, antiîngheț, antigrindină și a sistemelor moderne de suporturi*. În acest sens, a fost depus un dosar de solicitare a sprijinului financiar în sumă de 1,2 mil. lei pentru protecția a 14,7 ha de plantații multianuale protejate cu echipament antigrindină.

Pentru *instalarea sistemelor moderne de suporturi* în plantațiile viticole tinere și modernizarea sistemelor de suporturi în plantațiile pe rod, în funcție de tipul

sistemelor de suporturi, sunt pasibile subvenționării spalier vertical cu pari din aliaje de metale, spalier vertical cu pari din lemn confecționați și spalier vertical obișnuit cu pari noi din beton armat sau lemn. În acest sens, în perioada de raport, au solicitat subvenții pentru *instalarea suporturilor moderne*, 28 producători agricoli, în sumă de 8,34 mil. lei pentru 216,9 ha de plantații multianuale. Distribuirea după tipuri de suporturi este expusă în tabelul de mai jos:

Tabelul 4: Sisteme de suport supuse subvenționării

Tip sistem de suport	Nr. sisteme	Suprafața (ha)
Spalier vertical cu pari din lemn	5	37,7
Spalier vertical cu pari din aliaje de metale, mase plastice	6	28,6
Spalier vertical cu pari din beton armat	17	150,6
Total	28	216,9

Pentru *defrișarea plantațiilor multianuale* au fost înaintate spre subvenționare 292 plantații multianuale (obiecte investiționale), în sumă a 34,6 mil. lei pentru defrișarea a 1275,2 ha plantații pomicele (142 dosare) și 1973,8 ha plantații viticole (150 dosare).

Per total putem menționa, că numărul solicitărilor de subvenții pentru defrișarea plantațiilor multianuale este în creștere iar terenul agricol defrișat este menținut conform bunelor practici agricole pentru următorii 3 ani și ulterior inclus în circuitul agricol ca teren arabil.

Submăsura 1.3 *Stimularea investițiilor pentru procurarea tehnicii și utilajului agricol convențional:*

Creșterea productivității și competitivității sectorului agricol prin facilitarea accesului producătorilor la tehnică și utilaje agricole performante este obiectivul general al acestor submăsuri.

Mărimea sprijinului acordat pentru **tehnica și utilajul agricol convențional**, se calculează sub formă de compensație în proporție de 25% din cost (per unitate), dar nu mai mult de 300 mii lei per beneficiar, cu excepția combinelor autopropulsate pentru recoltarea strugurilor, pentru care suma maximală constituie 750 mii lei per beneficiar.

În acest sens, în perioada de raport, au fost depuse 726 dosare de solicitare a sprijinului financiar, în sumă a 73,6 mil. lei, fiind achiziționate diverse tipuri de tehnică și utilaj agricol ce este reflectate în tabelul de mai jos.

Tabelul 5: Tehnică și utilaj agricol eligibil subvenționării

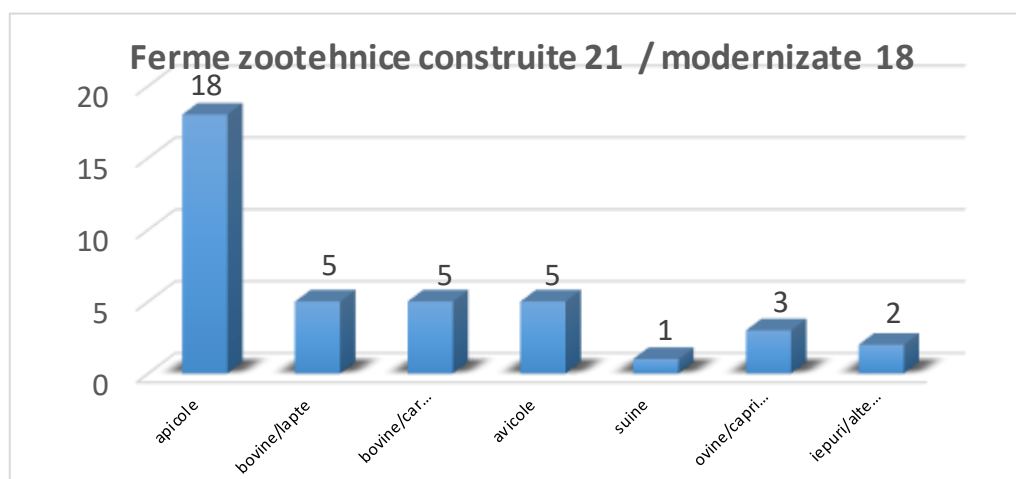
Tehnică agricolă	Unități
Tractoare	296
Combine	24
Tehnică tractată	273
Tehnică purtată	434
Semi-remorci	3
Remorci	6
Utilaj și componente	18
Total	1 054 unități

De menționat, că reînnoirea parcului cu tehnică și utilaj agricol supus subvenționării a atras după sine investiții de peste 360,0 mil. lei, surse ce contribuie la dezvoltarea sectorului agricol dar și la creșterea produsului intern brut deoarece tehnica funcțională necesită resurse umane, financiare dar și mijloace circulante.

Submăsura 1.4 Stimularea investițiilor pentru utilizarea și renovarea tehnologică a fermelor zootehnice:

Creșterea productivității, competitivității și asigurarea siguranței alimentare prin stimularea organizării și modernizării tehnologice a fermelor zootehnice este obiectivul general al stimulării investițiilor pentru utilizarea și renovarea tehnologică a fermelor zootehnice.

Mărimea sprijinului acordat se calculează sub formă de compensație din costul utilajului tehnologic nou, achitat integral, destinat dotării și modernizării fermelor zootehnice, inclusiv construcția/reconstrucția fermelor zootehnice de bovine, ovine și caprine, etc.

Fig.4: Ferme zootehnice reutilate și modernizate

În acest sens, în semestrul I al anului 2019, au fost depuse spre subvenționare 39 obiecte investiționale, în sumă a 16,90 mil. lei pentru renovarea și dezvoltarea tehnologică a: 10 ferme de bovine – 8,9 mil. lei, 3 ferme de ovine și caprine – 0,03 mil. lei, 1 ferme de suine – 1,1 mil. lei, 5 ferme avicole – 3,7 mil. lei, 18 ferme apicole – 1,4 mil. lei, 2 ferme de iepuri/alte animale de blană – 0,5 mil. lei. Astfel, întru asigurarea producătorilor agricoli cu subvenții din bugetul de stat, AIPA a autorizat spre plată, la această submăsură 4,4 mil. lei celelalte dosare depuse fiind în stare de examinare.

Submăsura 1.5. Stimularea procurării animalelor de prăsilă și menținerii fondului genetic al acestora:

Creșterea productivității, competitivității și asigurarea siguranței alimentare prin stimularea ameliorării efectivului de animale este obiectivul general al acestei măsuri. Sprijinul este acordat pentru compensarea parțială a investiției la procurarea animalelor de la fermele de prăsilă, incluse în Nomenclatorul raselor, tipurilor și crosurilor de animale, omologate (raionate) în Republica Moldova, inclusiv din import.

Mărimea subvenției se calculează sub formă de compensație din valoarea costului animalului:

1) 50% pentru vaci primipare, junci și juninci cu vârsta de cel puțin 12 luni, dar nu mai mult de 2,5 mil. lei per beneficiar;

2) 30% pentru vieri cu vârsta de 4-8 luni (rasă pură și birasială) și scrofițe neînsămânțate cu vârsta de 5-8 luni (rasă pură și birasiale), dar nu mai mult de 500,0 mii lei per beneficiar;

3) 50% pentru berbeci și țapi cu vârsta de 6-20 luni, dar nu mai mult de 200,0 mii lei per beneficiar;

4) 50% pentru mioare și căprițe cu vârsta de 6-20 luni, dar nu mai mult de 700,0 mii lei per beneficiar;

5) 50% pentru iepuri de casă de reproducție, dar nu mai mult de 200,0 mii lei per beneficiar;

6) 50% pentru mătci de albine cu vârsta de cel mult 3 luni, dar nu mai mult de 100,0 mii lei per beneficiar;

7) 50% pentru roiuri de albine cu mătci cu vârsta de cel mult 3 luni, dar nu mai mult de 200,0 mii lei per beneficiar.

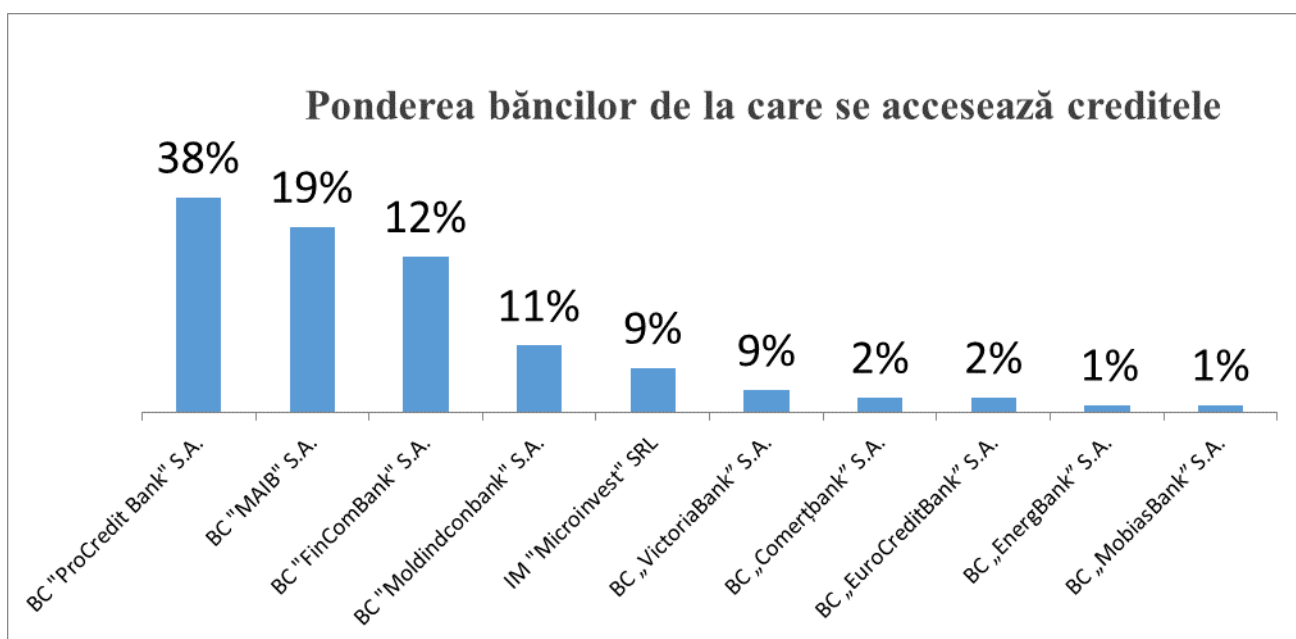
În acest sens, în perioada de raport, au fost solicitate 3,2 mil. lei pentru subvenționarea a: 147 bovine, 18 suine și 63 familii de albine. În acest sens, producătorii agricoli au declarat că valoarea investițiilor efectuate a constituit 6,1 mil. lei.

Submăsura 1.7. Stimularea creditării producătorilor agricoli de către băncile comerciale și instituțiile financiare nebancale:

Creșterea productivității și competitivității agriculturii prin asigurarea accesului producătorilor agricoli la resurse financiare este obiectivul acestei submăsuri. Sprijinul este acordat producătorilor agricoli care au obținut credite de la băncile comerciale și instituțiile financiare nebancale înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova.

Subvenții majorate au obținut și producătorii agricoli ce au *accesat credite prin intermediul proiectelor investiționale și programelor de asistență externă în sectorul agricol și mediul rural*, gestionate de unitățile de implementare.

În anul de raport, subvenții pentru stimularea creditării producătorilor agricoli de către băncile comerciale și instituțiile financiare nebancale, au fost depuse 88 solicitări în sumă de 7,2 mil. lei iar până la finele anului s-a reușit autorizarea a 5,8 mil. lei.

Creditele accesate au fost utilizate pentru:

- semințe, material săditor și sistem de suport;
- combustibil și lubrifianți;
- îngrășăminte (minerale și organice), inclusiv mijloace de protecție a plantelor și animalelor;
- furaje;
- module de seră, peliculă și alte materiale pentru construcția/reconstrucția de sere, solarii și tuneluri;
- tehnică și utilaj agricol, echipament ce formează sisteme de irigare, echipament antigrindină și antiploaie;
- utilaj tehnologic, materiale de construcție pentru infrastructura fizică, precum și pentru utilizarea și renovarea exploatației agricole;

- animale de prăsilă;
- construcția și dotarea tehnologică a pensiunilor agroturistice;
- echipamente tehnologice și utilaje pentru dezvoltarea infrastructurii postrecoltare și prelucrarea primară în localitățile rurale.

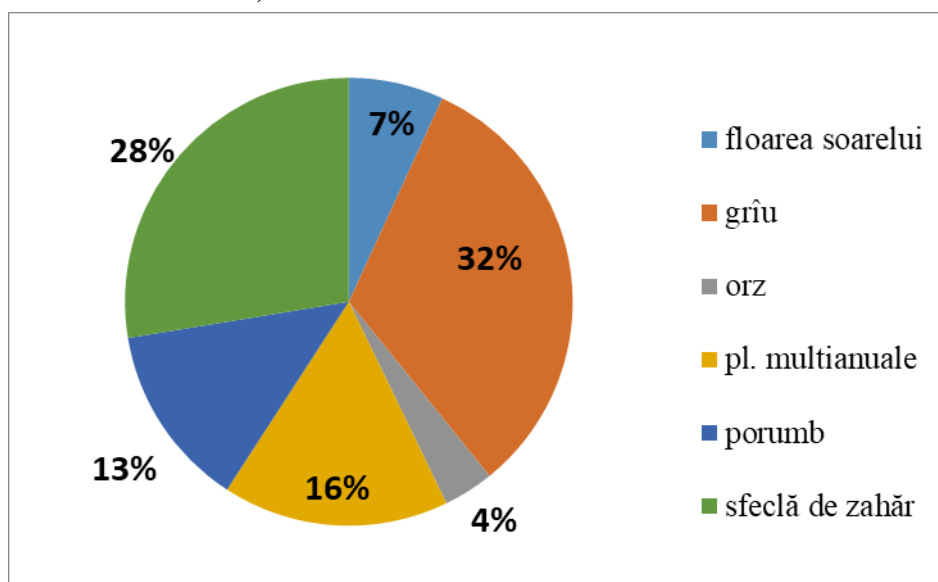
De menționat, că cealaltă sumă a subvenției solicitate de producătorii agricoli pentru creditele accesate sunt în proces de examinare și urmează a fi autorizare spre plată.

Submăsura 1.7A. Stimularea mecanismului de asigurare a riscurilor în agricultură:

Mijloacele financiare prevăzute pentru prezenta măsură se utilizează la subvenționarea primelor de asigurare a producătorilor agricoli, în baza contractelor de asigurare a riscurilor de producție în agricultură și în baza Listei riscurilor pentru a căror asigurare se subvenționează și Listei culturilor agricole și a speciilor de animale și păsări pentru a căror asigurare se subvenționează din fondul de subvenționare a producătorilor agricoli.

Cuantumul maxim al subvenției se stabilește ținând cont de primele de asigurare calculate conform tarifelor de asigurare prevăzute în condițiile speciale de asigurare a riscurilor de producție în agricultură.

În perioada de raport, conform datelor preliminare, subvenții pentru stimularea mecanismului de asigurare a riscurilor în agricultură, au fost depuse de către 29 entități economice, la asigurarea riscurilor pentru 830 ha teren asigurat, valoarea riscurilor constituind 2,4 mil. lei

Fig.6: Ponderea suprafețelor culturilor agricole asigurate în anul 2018, %

Pe lângă subvenționarea suprafețelor culturilor agricole în 6 luni ale anului 2019 au fost asigurate 465 animale.

Măsura 2. Investiții în prelucrarea și comercializarea produselor agricole

Submăsura 1.6 Stimularea investițiilor pentru dezvoltarea infrastructurii postrecoltare și procesare:

Sporirea productivității și competitivității sectorului agricol prin modernizarea utilajului și infrastructurii postrecoltare și procesare este obiectivul acestei submăsuri.

Prin stimularea investițiilor pentru dezvoltarea infrastructurii postrecoltare și procesare se subînțelege subvenționarea caselor de ambalare; frigiderele de păstrare a fructelor, strugurilor și legumelor; utilajelor de procesare, uscare și congelare a fructelor, strugurilor, legumelor și cartofilor; utilajelor de prelucrare, uscare și condiționare a cerealelor, oleaginoaselor, florii-soarelui și soia; utilajelor de prelucrare primară, ambalare, refrigerare, congelare și păstrare a cărnii, procesare, ambalare și păstrare a laptelui.

Mărimea subvenției acordate producătorilor agricoli pentru dezvoltarea infrastructurii postrecoltare și procesare se calculează sub formă de compensație în rate procentuale, din valoarea investiției eligibile conform prevederilor Regulamentului privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.

Tabelul 6: Stimularea investițiilor pentru dezvoltarea infrastructurii postrecoltare și procesare

SubMăsura 1.6.1 Case de ambalare și frigidere de păstrare a fructelor, strugurilor și legumelor		
<i>Valoarea investiției (lei)</i>	<i>Suma solicitată (lei)</i>	<i>Suma autorizată (lei)</i>
178 866 686	67 468 881	20 367 060
SubMăsura 1.6.2 Procesare, uscare și congelare a fructelor, strugurilor, legumelor și cartofilor		
<i>Valoarea investiției (lei)</i>	<i>Suma solicitată (lei)</i>	<i>Suma autorizată (lei)</i>
38 985 854	11 702 495	9 206 212
SubMăsura 1.6.3 Prelucrare, uscare și condiționare a cerealelor, oleaginoaselor, florii-soarelui și soia		
<i>Valoarea investiției (lei)</i>	<i>Suma solicitată (lei)</i>	<i>Suma autorizată (lei)</i>
80 994 324	24 785 064	12 562 241

SubMăsura 1.6.4 Prelucrare primară, ambalare, refrigerare, congelare și păstrare a cărnii, procesare, ambalare și păstrare a laptelui		
<i>Valoarea investiției (lei)</i>	<i>Suma solicitată (lei)</i>	<i>Suma autorizată (lei)</i>
19 620 562	4 942 993	2 416 914
TOTAL		
<i>Valoarea investiției (lei)</i>	<i>Suma solicitată (lei)</i>	<i>Suma autorizată (lei)</i>
318 467 426	108 899 433	44 552 427

Pentru această submăsură au fost depuse 143 solicitări a sprijinului financiar din în sumă a 108,9 mil. lei. Ca rezultat, valoarea investițiilor efectuate în dezvoltarea infrastructurii postrecoltare și procesare este de peste 318,5 mil. lei iar suma autorizată de AIPA până la moment a constituit 44,6 mil. lei.

De menționat, că în rezultatul investițiilor efectuate de producătorii agricoli au fost achiziționate utilaje după cum urmează:

Tabelul 7.

Tipul investiție	Nr. solicitări
Frigidere create și modernizate	71
Case de ambalare create și modernizate	10
Procesarea fructelor	1
Uscarea fructelor	3
Procesarea strugurilor	4
Procesarea legumelor/cerealelor	31
Uscarea legumelor/cerealelor	8
Procesare primară/finite a laptelui	1
Procesare primară/finite a cărnii	5
Procesare primară/finite a mierii	3
Total utilaje	137

Submăsura 1.8. Stimularea constituirii și funcționării grupurilor de producători agricoli:

Consolidarea cooperării/asocierii între producătorii agricoli, creșterea veniturilor obținute din activitățile agricole, creșterea durabilă a performanței economice și a competitivității în agricultură, reducerea costurilor de producție și stabilizarea prețurilor la producător, sporirea exportului de produse agricole și agroalimentare constituie obiectivele acestei submăsuri.

Sprijinul financiar se acordă grupului de producători recunoscut în temeiul Legii nr. 312/2013 privind grupurile de producători agricoli și asociațiile acestora și se calculează reieșind din valoarea producției comercializate anual de către grupul de producători, conform actelor confirmative, după cum urmează:

- 1) 5% – în primul an de activitate;
- 2) 4% – în al doilea an de activitate;
- 3) 3% – în al treilea an de activitate;
- 4) 2% – în al patrulea an de activitate;
- 5) 1% – în al cincilea și în următorii ani de activitate a grupului de producători.

În aceste condiții, în semestrul I al anului 2019 au fost solicitate subvenții pentru 8 grupuri de producători în sumă de 1,6 mil. lei.

Măsura 3. Pregătirea pentru implementarea acțiunilor referitoare la mediul și spațiul rural

Submăsura 2.1. Stimularea investițiilor pentru consolidarea terenurilor agricole:

Procesul de consolidare a terenurilor agricole este reglementat de mai multe acte normative principalele două fiind Codul Funciar și Regulamentul cu privire la consolidarea terenurilor agricole aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1075 din 01.10.2007.

Art. 70¹ – 70⁵ al Codului Funciar definește consolidarea terenurilor agricole, prevede modalitățile de consolidare, stabilind că aceste activități se efectuează din inițiativa proprietarilor de terenuri, principiile și etapele consolidării, precum și rolul administrației publice locale în acest proces.

În perioada de raport au fost depuse 2 dosare de solicitare a subvenției în sumă de 49,6 mii lei pentru comasarea a 121 parcele sau 127,8 ha teren agricol.

Submăsura 2.2. Stimularea investițiilor pentru procurarea echipamentului de irigare:

Obiectivul general al acestei submăsuri, constă în majorarea suprafețelor terenurilor agricole irigate și sporirea productivității acestora.

În semestrul I al anului 2019, au fost supuse examinării 35 solicitări ale sprijinului financiar, în sumă a 8,1 mil. lei pentru 36 obiecte investiționale.

Tabelul 8: Sisteme de irigare supuse subvenționării

Sisteme de irigare	Unități	Suprafața irigată (ha)
Prin picurare/microaspersiune	6	322,3
Prin aspersiune/sisteme mobile de irigare	6	138,8
Stație de fertigare/geomembrană	3	1,4
Rețele de aducție/distribuție	1	10,9
Total	6	483,4

Submăsura 2.4. Stimularea investițiilor pentru procurarea echipamentului no-till și mini-till

Creșterea productivității și competitivității sectorului agricol prin facilitarea accesului producătorilor la tehnică și utilaje agricole performante este obiectivul general al acestor submăsuri.

Pentru echipamentul no-till și mini-till, mărimea sprijinului acordat se calculează sub formă de compensație în proporție de 30% din cost per unitate, dar nu mai mult de 500 mii lei per beneficiar.

În semestrul I al anului 2019, AIPA a recepționat 64 dosare de solicitare a sprijinului financiar pentru tehnica și utilajul agricol procurat. Suma subvenției a constituit 11,6 mil. lei iar suprafața terenului agricol lucrat cu tehnologia conservativă constituie 15 537 ha. Din sursele solicitate producătorilor agricoli urmează a fi supuse subvenționării 36 mașini și utilaje tractate și 37 mașini și utilaje purtate.

Submăsura 2.5. Susținerea promovării și dezvoltării agriculturii ecologice:

Obiectivul general al acestei submăsuri constă în utilizarea eficientă a resurselor naturale și conservarea mediului prin dezvoltarea sectorului agricol ecologic.

Sprijinul financiar este acordat pentru producătorii care sunt înregistrați în sistemul de agricultură ecologică ca plată compensatorie pentru pierderile de venit și costurile suplimentare suportate de beneficiarii care încheie angajamente voluntare și se angajează să rămână în acest sistem de agricultură pe o durată de 5 ani. Totodată, beneficiarii subvenției sunt obligați să restituie sumele încasate doar în cazul în care nu se mențin în sistemul de agricultură ecologică timp de 5 ani.

De asemenea, nu vor putea beneficia de ajutor din partea statului, producătorii agricoli, care repetă perioada de conversie pentru una și aceeași suprafață de teren, condiție specificată începând cu anul 2017.

În perioada de raport, 7 producători agricoli au depus cereri de solicitare a sprijinului financiar în sumă de 694 mii ha pentru 54 ha de teren agricol încadrat în agricultura ecologică.

Tabelul 9.

Suprafața încadrată în agricultura ecologică, ha		
<i>I an de conversiune</i>	<i>II an de conversiune</i>	<i>Cantitatea producției comercializate (tone)</i>
19,2	34,8	475,2

De menționat că, din totalul solicitanților de subvenții pentru terenurile încadrate în agricultura ecologică, cea mai mare pondere o ocupă plantațiile pomicele.

Măsura 4. Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii rurale

Crearea condițiilor optime în vederea sporirii cantității și calității producției agricole, sporirea accesului spre infrastructură, resurse naturale și tehnice, precum și îmbunătățirea condițiilor sanitare conexe producerii agricole și contribuția pentru producerea producției cu valoare adăugată sporită pe întregul lanț valoric sunt obiectivele acestei măsuri. Astfel că statul, prin prisma FNDAMR alocă mijloace financiare pentru:

- a) construcția și reabilitarea drumurilor și podurilor de acces la exploatarea agricole;
- b) construcția și reabilitarea sistemelor de alimentare cu gaz, apă și sisteme de canalizare pentru exploatarea agricole;
- c) liniile și echipamentul de alimentare cu energie electrică;
- d) construcția și reabilitarea bazinelor de acumulare a apei pentru irigare, precum și construcțiile hidrotehnice aferente acestora (diguri, sisteme de scurgere);
- e) investițiile efectuate în construcția sistemelor de producere a energiei regenerabile (lista utilajului, echipamentelor și instalațiilor);
- f) construcția/reconstrucția și renovarea pensiunilor agroturistice rurale;
- g) crearea sau extinderea unităților meșteșugărești – ateliere de lucrare a lemnului, de confecționat obiecte artizanale, de confecționat ceramică, de croitorie, broderie, tricotaje, împletituri, de fierărie, de prelucrare a pieilor, papurei și răchitei etc.

În perioada de raport, 28 entități economice au solicitat sprijin financiar pentru investițiile efectuate în dezvoltarea infrastructurii aferente exploatarea agricole în sumă de 5,9 mil. lei pentru:

- construcția/reconstrucția și renovarea infrastructurii aferente exploatarea agricole – 17 obiecte investiționale;
- construcția/reconstrucția și renovarea pensiunilor agroturistice rurale – 2 obiecte investiționale.

În contextul implementării Hotărârii Guvernului nr.507/2018 pentru aprobarea **Regulamentului privind condițiile și procedura de acordare a subvențiilor în avans pentru proiectele start-up din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural**, anual, din valoarea Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, 5% sau 45 mil. lei sunt direcționate pentru acordarea **subvențiilor în avans**. Beneficiari ai subvențiilor în avans sunt tinerii și femeile fermier ce se lansează pentru prima dată în proiecte start-up. Astfel, în **anul 2019** au fost lansate două apeluri de recepționare a cererilor de solicitare a subvenției în avans fiind înregistrate următoarele rezultate:

În cadrul apelului III, **21 producători agricoli debutanți** s-au inițiat în afaceri, cu planificarea investițiilor în sectorul agricol de peste **18,0 mil. lei** ce vor genera crearea a peste **70 locuri noi de muncă**.

Aportul statului pentru dezvoltarea a 21 de proiecte start-up urmează a fi de peste **12,0 mil. lei**, surse disponibile în Fondul Național al Dezvoltarea Agriculturii și Mediului Rural.

Și în acest apel femeile fermieri au depus mai multe dosare, astfel că ponderea **femeilor** din totalul dosarelor depuse constituie **62% (13 dosare)** și **38% (8 dosare)** din afaceri urmează a fi administrate de **tineri fermieri**.

Urmare a examinării cererilor recepționate s-a constatat că:

- 43% dintre acestea (9 dosare) sunt depuse pentru *înființarea plantațiilor multianuale*;
- 29% pentru *utilarea și renovarea tehnologică a fermelor zootehnice*, ce înseamnă că cu suportul statului prin subvenții în avans vor fi dezvoltate **6 afaceri noi** în domeniul zootehnic (4 vizează sectorul apicol);
- 14% (3 dosare) vizează investiții în construcția serelor;
- 14% din dosarele depuse (3 dosare) constituie investiții în *dezvoltarea infrastructurii post-recoltare și procesare*.

De menționat că din 21 dosare recepționate, **13 dosare în sumă de 7 mil. lei** au fost selectate de către Comisia de evaluare și selecție spre plată. Conform prevederilor legale, solicitanții de subvenții urmează să prezinte 35% din cofinanțarea proprie și să semneze contract de acordare a sprijinului financiar.

În cadrul apelului IV, **14 producători agricoli debutanți** s-au inițiat în afaceri, cu planificarea investițiilor în sectorul agricol de cca **13,0 mil. lei** ce vor genera crearea a peste **50 locuri noi de muncă**.

Aportul statului pentru dezvoltarea a 14 de proiecte start-up urmează a fi de peste **8,0 mil. lei**, surse disponibile în Fondul Național al Dezvoltarea Agriculturii și Mediului Rural.

Urmare a examinării preliminare a cererilor recepționate s-a constatat că:

- 35,7% dintre acestea (5 dosare) sunt depuse pentru *producerea legumelor și a fructelor pe teren protejat (sere, solarii, tuneluri)*;
- 28,6% pentru *utilarea și renovarea tehnologică a fermelor zootehnice*, ce înseamnă că cu suportul statului prin subvenții în avans vor fi dezvoltate 4 afaceri noi în domeniul zootehnic (3 vizează sectorul apicol);
- 21,4% (4 dosare) vizează investiții în *înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicele*;
- 14,3% din dosarele depuse (2 dosare) constituie investiții în *dezvoltarea infrastructurii postrecoltare și procesare*.

De menționat că, cele 14 dosare urmează a fi examinate de oficiul central al AIPA și remise Comisiei de evaluare și selecție pentru evaluarea planurilor de afaceri conform criteriilor stabilite în Hotărârii Guvernului nr.507/2018.

Funcționarea și dezvoltarea mecanismului de subvenționare a sectorului agroindustrial din partea statului va duce la stimularea și încurajarea investițiilor în acest domeniu, va avea un efect de extindere asupra creării locurilor de muncă, reducerea sărăciei, a migrației rural-urbane, dar și peste hotarele țării, cât și va crește stabilitatea siguranței și securității alimentare a populației.

15 iulie 2019

Ex.: Diana Cosalic
Tel. 022222771